

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ

Калиниченко Г.І., канд. с.-г. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет
e-mail: gikalinichenko@mnaeu.edu.ua

Анотація. Наведено результати оцінювання м'ясних якостей чистопородного молодняку свиней великої білої породи угорської селекції та їх поєднання із спеціалізованими м'ясними породами, яких використовують в Україні. Мета досліджень – вивчити вплив породних поєднань на показники м'ясної продуктивності піддослідного молодняку свиней, ефективність їх використання в умовах Півдня України. Для оцінки м'ясних якостей молодняку було сформовано 6 дослідних груп за принципом аналогів. Перша група (I) - контрольна (чистопородний молодняк великої білої породи угорської селекції), а II, III, IV, V, VI – сполучення свиноматок великої білої породи угорської селекції відповідно з кнурами-плідниками великої білої породи англійської селекції, порід дюрок, червоної білопоясої породи, порід ландрас та п'єтрен.

Відзначено, що всі тварини, які підлягали дослідженню характеризувалися тонким шпиком в межах 11,8...17,9 мм. Це надає підстави випробовувати свиней великої білої породи угорської селекції для схрещувань з метою підвищення м'ясності туш.

Ключові слова: м'ясні якості, дюрок, велика біла порода, п'єтрен, ландрас, червона білопояса порода, чистопородний молодняк, поєднання.

М'ясна продуктивність свиней залежить від генотипу і середовища. Під впливом умов середовища та спадкових якостей розвиток тварин проходить по-різному. Багато вчених стверджують про суттєвий вплив генотипових і паратипових факторів на господарсько - корисні ознаки. Прослідковується чітка закономірність, яка закладається у тому, що чим більша сила впливу паратипових факторів, тим сильніше проявляється ступінь взаємодії генотипу й середовища [1, 2].

Метою досліджень стало проведення вивчення впливу генотипу на показники м'ясної продуктивності піддослідного молодняку свиней. Встановлення ефективності їх використання в умовах Півдня України.

Для оцінки м'ясних якостей молодняку було сформовано 6 дослідних груп за принципом аналогів. Перша група (I) - контрольна (чистопородний молодняк великої білої породи угорської селекції), а II, III, IV, V, VI – сполучення свиноматок великої білої породи угорської селекції відповідно з кнурами-плідниками великої білої породи англійської селекції, порід дюрок, червоної білопоясої породи, порід ландрас та п'єтрен.

Для всіх груп піддослідних тварин були створені однакові умови годівлі

та утримання. При проведенні науково-господарського досліду тварини знаходилися в умовах повноцінної годівлі.

Відмічено, що всі тварини різних поєднань відрізнялися достатньо тонким шпиком, який складав 11,7...17,9 мм. Тварини поєднання VI дослідної групи мали найбільш високі показники забійного виходу, товщини шпику, маси окосту та площі «м'язового вічка». Вони ймовірно переважали молодняк контрольної групи та тварин III, IV і V піддослідних груп за показником товщини шпику – на 0,7 мм, 6,2 мм, 5,4 мм, 1,7 мм та 3,1 мм; за показником забійного виходу відповідно на 3,4% ($P>0,99$), 0,7% ($P>0,95$), 2,8% та 2,3%; за показником площа «м'язового вічка» перевершення склало на 4,7 см² ($P>0,95$), 4,2 см², 9,9 см², 2,5 см² та 2,3 см². За показником маса окосту відмічено найбільшу різницю між тваринами контрольної та VI дослідної групи. Це перевершення склало 0,9 кг.

Найкращими показниками за довжиною напівтуші відрізнялися чистопородні підсвинки великої білої породи угорської селекції (97,7 см) та тварини V групи (98,6 см). Більш короткі туші (91,8 см) мав молодняк III дослідної групи.

В результаті вивчення морфологічного складу туш свиней різного походження встановлено, що високим % вмістом м'яса відрізнялися тварини VI дослідної групи (65,18%). Вони переважали молодняк контрольної групи ($P>0,99$) на 3,09%. Окрім цього, нами було проведено оцінку маси відрубів у півтуш піддослідних тварин, які були відгодовані до живої маси 100 кг.

Між показниками маси всіх оцінених відрубів у тушах молодняку свиней вивчаємих піддослідних груп не встановлено статистично вірогідної різниці. Винятком є показник маси задньої третини напівтуші.

Відомо, що харчова цінність туш визначається не завжди кількісними показниками м'ясної продуктивності, а також залежить від їх якісного складу, а саме – жирів, білків, мінеральних речовин, вуглеводів та вітамінів.

Доведено, що активна кислотність м'яса свиней високої якості становить 5,2...6,0 [1, 3]. Активна кислотність м'яса тварин піддослідних груп за результатами наших досліджень знаходилась в межах 4,6...6,1. При цьому найменші значення даного показника встановлено у тварин II та III дослідних груп. Це свідчить до схильності гіршого зберігання м'яса. Різниця між тваринами контрольної та II і III дослідних груп склала відповідно 1,1 ($P>0,95$) та 1,6 ($P>0,99$).

Як відомо, активна кислотність рН дуже тісно пов'язана з вологоутримуючою здатністю. Вологоутримуюча здатність визначає ніжність м'яса, а також технологічні якості свинини та її соковитість [4, 5]. Нами встановлено, що найбільша кількість зв'язаної води знаходилась в м'ясі молодняку III та V дослідної груп.

При цьому загальний вміст вологи м'яса молодняку всіх дослідних груп знаходився в межах від 72,7...75,5%.

Не виявлено суттєвих відмінностей за вмістом жиру і протеїну у свиней всіх дослідних груп. Вміст золи всіх досліджуємих поєднань знаходився від 0,93 до 98%.

Отже, встановлено, що за фізико-хімічними складом м'ясо молодняку великої білої породи угорської селекції та їх поєднань відповідає вимогам, які пред'являються до свинини високої якості. Найкращими показниками м'ясної продуктивності характеризувались тварини VI дослідної групи (поєднання свиноматок великої білої породи угорської селекції з кнурами-плідниками породи п'єтрен). Це свідчить про те, що свиней великої білої породи угорської селекції необхідно більш широко використовувати в системі гібридизації з метою підвищення м'ясності туш.

Список використаних джерел:

1. Бойко О. А. Адаптаційна здатність та природна резистентність тварин поліської м'ясної породи. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького*. Серія : Сільськогосподарські науки. 2017. Т. 19, № 74. С. 135-139.
2. Вугляр В.С., Вугляр Ю.Ю., Сироватко І.А. Гематологічні показники крові свиней за використання ефірних олій. *Корми і кормовиробництво*. Вінниця, 2023. Вип. 95. С. 199-203.
3. Прудіус Т.Я., Гуцол А.В., Гуцол Н.В. Морфологічні та біохімічні показники крові поросят за згодовування кормової добавки «Активо». *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького*. 2022. Т. 24. № 108. С. 192-197.
4. Федорович В.В. Природна резистентність корів комбінованих порід в умовах західного регіону України. *Розведення і генетика тварин*. 2014. № 48. С. 136-143.
5. Чудак Р.А., Побережець Ю.М., Ушаков В.М. та ін. *Вплив кормових добавок та комбікормів на продуктивність та якість м'яса у свиней : монографія*. Вінниця : 2021. 202 с.

Abstract. The results of evaluating the meat qualities of purebred young pigs of the large white breed of Hungarian selection and their combination with specialized meat breeds used in Ukraine are given. The purpose of the research is to study the influence of breed combinations on the parameters of meat productivity of experimental young pigs, the effectiveness of their use in the conditions of Southern Ukraine.

To evaluate the meat qualities of young animals, 6 experimental groups were formed according to the principle of analogues. The first group (I) is the control (pure-bred young of the large white breed of Hungarian selection), and II, III, IV, V, VI - mating of sows of the large white breed of Hungarian selection, respectively, with breeding boars of the large white breed of English selection, breeds of Duroc, red white belt breed, landras and pietren breeds.

It was noted that all the animals that were to be studied were characterized by a thin lard in the range of 11.8...17.9 mm. This provides grounds for testing large white pigs of Hungarian selection for crossbreeding with the aim of increasing the fleshiness of carcasses.

Key words: meat qualities, large white breed, duroc, p'etren, landrace, red belopoyasaya breed, pure breed of young pigs, combination.